

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(VI. seja, dne 31. oktobra leta 1890.)

(Konec.)

Poslanec Stegnar razklada v daljnem govoru važnost obrtno-nadaljevalnih šol, ter kako se vrši pouk na njih. Merodajnim osobam je uspeh le takrat dovoljen, če je nemški pouk bil dovoljen, velike važnosti pa je vender za našo deželo, da se ta pouk vrši v slovenskem jeziku, ter da je v nadzorstvu strokovnjak našega jezika popolnoma zmožen, zatorej stavlja naslednjo resolucijo, kot nujno:

Veslavno c. kr. deželno predsedstvo se naprosi, da bi blagoizvolilo pri visokem c. kr. naučnem ministerstvu posredovati, da bi poklicalo za dobo prihodnjih 4 let v šolsko nadzorstvo za obrtno-nadaljevalno šolstvo na Kranjskem slovenščine večšega strokovnjaka.

Deželni predsednik baron Winkler: Nisem se nadejal nasprotstva danes na levi strani, sicer imel sem nasprotnike le na desni. Govori leve strani, misli, da neso utemeljeni. Odgovarjajoč poslanec Svetcu pravi, da z voljo ces. vlade se vedoma v kočevskem okraji ne kratijo pravice slovenskih otrok. Povsod ni mogoče šol ustanoviti na podlagi materinega jezika, vlada skrbi, da se pri mešanih šolah poučuje v obeh jezicib. Stariši lahko presodijo o poučnem jeziku, pri vseh agitacijah obvelja končno volja starišev. Tudi na Češkem in Poljskem se spoznava potreba nemškega jezika. Opreka izrek v oni obliki, kakor je navedel poslanec Hribar. Navaja še nekatere slučaje trdeč, da ljudstvo želi pouka v nemškem jeziku.

Poročevalec Klun omenja, da po obširnih govorih nema dosti pristaviti, njegovo mnenje je itak znano, resolucijama gg. Svetca in Stegnarja mora pritrditi vsak, komur je mar razvoj šolstva. Težavno delo bo, ker se nemški „schulverein“ povsod sili s podporami, katere ponuja, ne da bi se prosilo zanje, a povsod stavlja pogoj, da šola mora biti nemška. Vlada prezira vse zakonite predpise in pusti tako šušmarjenje. Navaja več izgledov. Temu se bode le tako v okom prišlo, če bode vlada resno storila svojo dolžnost.

S tem je sklenjena splošna razprava.

Poslanec Hribar predlaga v podrobni razpravi neko premembo glede službe nove učiteljice na nemški dekliški šoli, a po razjasnilih poročevalca Kluna in vladnega zastopnika svetnika Merka, obveljajo pri glasovanju od finančnega odseka nasvetovane plače.

Pri točki o 600 gld. za neobligaten pouk nemščine na večrazrednih slovenskih šolah, predlaga poslanec dr. Tavčar, naj se posebej glasuje o tej točki, kar se potrdi.

Poslanec Krsnik pravi, da nekaj visi v zraku, da večina bajé neče več glasovati za ta znesek. On želi, da bi se ga poučilo, kaj je uzrok temu prevratu.

Deželni predsednik baron Winkler omenja, da se je prva leta pač vedno ugovarjalo proti temu znesku, potem pa se je zmatral kot razumljiv sam ob sebi. Lani je posl. Hribar postavil to vsoto kot germanizatorični strah. Ljudstvo želi pouk v nemščini, treba je ustrezati tej želji. Naj se izogne, glede na dobro sporazumljenje obeh strank tudi navidezu animozitete in naj se dovoli ta znesek, da se pokaže dobrohotnost nemškim prebivalcem.

Posl. dr. Schaffer tudi zagovarja 600 gld., da se dovolijo.

Poročevalec Klun omenja, da so razprave o tej stvari bile že tako obširne, da je težko povedati kaj novega. Njegovo mnenje o tej stvari je znano. Kot poročevalec bode glasoval za finančnega odseka predlog, z a 600 gld. Ne zdi se mu pa čudno, če večina ne bode glasovala za ta znesek, potem kar smo čuli danes. To vprašanje je politično vprašanje, ta vsota je nekak dispoziციjski fond, umevno je, če se večina zdaj brani dovoliti ga. Dobrohotnost do druge narodnosti se ne kaže s tem zneskom, ker je namenjen za slovenske otroke, da se nemški uče, dobrohotnost torej tu nema ničesa opraviti.

Deželni predsednik baron Winkler izreka svoje začudenje, kako čudno poročevalec zmatra svojo nalogo in tudi poslanec Detela seže umes z vprašanjem, kaj poročevalec misli storiti ter ga napada.

Poročevalec Klun pravi, da bode on glasoval za predlog finančnega odseka, s tem stori svojo dolžnost kot poročevalec, če pa kdo vpraša, bode

vender smel odgovoriti, to je storil in ničesar drugega.

Da je znesek 600 gld. bil odklonjen, smo že omenili zadnjič. To glasovanje je vzbudilo občno zadovoljnost mej poslušalci in mej narodnimi poslanci izvzemši malo peščico nasprotnih. Finančnega odseka predlogi obveljajo potem z jedino spremembo teh 600 gld., ki izostanejo.

Resoluciji gg. Svetca in Stegnarja se vsprejmeta brez ugovora.

O dveh prošnjah zaradi nekih okrajnih cest poroča dr. Tavčar ter se obe izročita deželnemu odboru v preiskavo in poročanje.

O §. 5. poročila deželnega odbora o občinskih zadevah poroča dr. Papež, ter se vse točke odobrova vzajemno na znanje brez debate.

Dodati nam je še številke o proračunu normalno-šolskega zaklada, katerih nismo navajali v podrobni debati, da nismo trgali vrste razgovorov.

Končne številke kažejo, da se je potrebščina v primeri s potrjenim proračunom za leto 1890. pomnožila za 8165 gld., zaklada pa se je zmanjšala za 630 gld. Pomnožitev potrebščine, ki že nekaj let sem redno znaša 8000 do 10.000 gld., prihaja tudi letos, kakor v prejšnjih letih, večidel od tod, da se napravlja čedalje več novih šol in da se je vsled tega število učiteljskih služeb v zadnjem letu pomnožilo za 19. Vsled tega je potrebščina za učiteljske plače za 8361 gld. večja, kakor je bila proračunjena za letošnje leto, ter presega dejansko potrebščino leta 1889. za celih 20.669 gld. Večja potrebščina se kaže tudi pri službenih dokladah, in sicer za 1055 gld., pri opravičnih dokladah za 200 gld., pri odškodninah veroučiteljem za 700 gld., in le znižanju nekaterih drugih izdatkov se je za hvaliti, da se cela potrebščina ni za več pomnožila, kakor za 8165 gld. V tem oziru se omenja, da se je znižala stanarina za nekatere nadučitelje na deželi za 84 gld., nagrada za ekskurendo šole za 300 gld., nagrada za pouk v ročnih ženskih delih za 260 gld.

Finančni odsek moral se je pri sestavi proračuna ozirati tudi na zadnjič skleneni zakon gledé uravnave učiteljskih plač ter proračunati,

LISTEK.

O domačem obrtu slovanskem.

Iz Hellwaldove knjige „Die Welt der Slaven“ preložil A. Funtek.

(Dalje.)

Tudi različne stroke usnjarskega obrta, obsezajočega mične in zajedno značilne tvore, dajo posla mnogim ljudem. Sleharji kmet ruski je zajedno strojar; usnje njegovo ustreza vsakršnim zahtevam in ima poseben duh. Ruski juht slovi po vsem svetu. Usnje strojé zvečine iz konjskih kož, ker rabijo drugé kože rajši za kožuhovino. Mužik je seveda tudi čevljar in si sam prireja obutalo, navadno jako nerodne in debele škornje. Skrbneje obdeluje ženske čevlje, često dôkaj lične. Tudi v Bolgarih prirejajo dosti kož za izvažanje. Mnogo usnja obdelujejo Hercegovci; izvršujejo namreč brez števila tradicionalnih razvrstij orijentskega obutala, sedla in sedlovja od domačega safijána s šarenimi okraski, jermenarska dela, sôsebno značilni široki pas (silah), kjer hrani Hercegovci vse, kar ima. Menj je tukaj krzmarjev, katerih obrt je cvel v Bosni in

Hercegovini, dokler niso zaseli deželâ Avstrijci. Žene in možjé so namreč poleti in pozimi nosili prazniška oblačila, obšita s kožuhovino. Kožuhe radi krasé različno; bogato okrašena „torba“ imovitejšega kmeta hrvatskega ali šarena okrasila na usnji ženskega kožuha vsekakor so vredna, da jih ogledaš natančneje. V Galiciji že navadni ovčji kožuh krasé bogato ornamentno; ne samó kmet z družino svojo se pečá s tem domačim obrtom, nego celó vaški duhovnik si časih sam naredi svoj „keptar“ (ovčji hožuh). Obsežna stroka domačega obrta je seveda tudi pletarstvo. Ž njim se ukvarjajo v Bosni in Bolgarski premnoge ženske roke. V Bolgarih pletó samostanke tenke nogovice in rokvice, preproste ženske debelejšje, trajne; pri vseh opažaš spretno mešane barve in ukusno ornamentiko.

Vrhunec domačemu obrtu slovanskemu so v obče vsekakor tkanine, préje in vezene. Ta stroka je bila že v prastari dôbi dôkaj dovršena. S platnom so Slovani že od nekaj tržili toli živahno, da jim je beseda „platno“ isto kar „plačilo“ (češki, „platno“ in „plat“). S tekstilnim obrtom se pričinja pravo torišče domači delavnosti po deželah slovanskih; njé izdelki so sila raznovrstni. Češče

nego pri drugih skupinah domačega obrta se dogaja v tej stroki, da delajo zgolj za svoje potrebe, celó ničesar pa za prôdajo ali po naročilih. Zlasti ženske roke izvajajo taka dela. Često izvrše kmetsko oblačilo, kateremu so volno svoje ovce same naprele, natkale, pošile in prešile. Samostojna ta oblačilna umetnost sega od prešite in vezene srajce do suknene „gube“ in bogato okrašenega ovčjega kožuha. Zajedno namreč prirejajo in barvajo tvarine, oblačila in krasé z vezeninami. Takó nastajajo časih pravi mojsterski proizvodi ročnega dela, bodisi v tehniškem ali umetniškem oziru.

Glavni izdelek domačega obrta so v Rusih, Poljaki in južnih podunavskih deželah platnene tkanine. V Galiciji so Gorálom, preprostim Tatrancem, celó najvažnejše izvozno blagó, katero nosijo na sejem v Novi Trg in Črni Dunajec. Od najdebelejših nebeljenih vrst, od dvonite tkanine do žlabtnejših izdelkov nahajaš vse načine takózvanih domačih tkanin trajnih, da ni nič tacega. V Rusih pri-našajo platnene tkanine, glavni izdelek domačega obrta, 55 milijonov rubljev na leto. Vsakdo, celó najubožnejši in naj okornejši kmet je ondu tkalec; sam si pripravlja in postavlja preproste statve svoje. Prav takó v južnih Slovanih. Stežka najdeš dostojen dom v Bosni ali

koliko se bode več potrebovalo, ako omenjeni zakon še pred novim letom zadobi Najvišje potrjenje in že s 1. januarjem leta 1891 stopi v veljavnost. Pridejal je torej za ta slučaj pregled potrebnosti, ki bi nastala vsled novega zakona, kateri pregled kaže, da se bode potrebovalo 8182 gld. več, ki jih je v okroglem znesku 8000 gld. postavil v redni proračun, tako da vsa potrebnost za l. 1891. za 16.165 gld. presega potrebnost tekočega leta.

Potrebnost znaša: I. aktivitetni užiti učiteljev 1. plače: 237.636 gld., (2—5) razne doklade in stanarine 40.924 gld. II. dotacije 3912 gld. III. nagrade in podpore (po odračenih 600 gld., ki so bili odklonjeni) 17.720 gld. IV. pokojnine učiteljskih udov 738 gld., miloščine 269 gld. (tu je ustaviti še podaljšana miloščina 60 gld. učiteljski siroti A. Adamičevi s 60 gld.) različni stroški 650 gld. vsa potrebnost znaša 301.906 gld. (proti 302.446 gld. proračuna). Pokritje pa znaša skupaj 23.244 gld., torej je primankljaj (po proračunu 279.202 gld.) v istini 278.662 gld.

Treba se je bilo ozirati tudi na novi zakon gledé uravnave učiteljskih plač. Vseh učiteljskih služb je bilo 530. V I. vrsti po 700 gld. jih je 26 = 18.200 gld., v II. vrsti 53 po 600 gld. = 31.800 gld., v III. vrsti 186 po 500 gld. = 93.000 gld., v IV. vrsti 265 po 450 gld. = 119.250 gld. skupaj 262.250 gld. Prihranilo pa se bode pri provizoričnih učiteljih 6300 gld., torej se gornji znesek zniža na 255.950 gld. ali po odbitih 3% na 248.272 gld. Finančni odsek predlaga, naj se potrdijo gori navedene vsote, kar se zgodi z omenjenimi premembami.

Ob 1/3. uri sklene deželni glavar to zanimivo sejo, ter naznani prihodnjo sejo na torek 4. nov. Na dnevni red dene mej drugimi točkami tudi razgovor ob odgovoru deželnega predsednika na prvo interpelacijo narodnih poslancev.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 4. novembra.

Ilirija.

Celovski dopisnik „Politike“ zopet zagovarja „Ilirijo“ nasproti Zedinjeni Sloveniji. Njemu se dozdeva, da bi njegov projekt bil lažje uresničljiv, nego pa Zedinjena Slovenija. Ne trebalo bi trgati dežel. Trganje dežel bilo bi nevarno precedens za Češko in Tirolsko. Kar gospod dopisnik o tem piše, mu mi tudi radi podpisemo. Ali s tem še ni dokazal, da bi bila za Slovence njegova Ilirija koristna.

Ker smo mu zadnjič dokazali, da bi v njegovi Iliriji ne imeli Slovenci večine, poprijel se je zopet svojega prvotnega načrta, da je Štajerce iz Ilirije izpustil. Tako bi se pa le štajerski Slovenci bolj odločili od družih Slovencev in onemogočilo zedinjenje Slovencev. Ker bi se s povečanjem administrativnih skupin tudi naravno morala povečati avtonomija dežel, je jasno, da bi potem štajerski Nemci, ki nikakor niso nam prijazni in tudi energije jim ne manjka, lažje huje ponemčevali slovenske sodeželane. Mi smo prepričani, da noben slovenski rodoljub ne bode hotel 400.000 najbolj zavodnih Slovencev prepustiti Nemcem.

Saj je tudi gospoda dopisnika hitro jela peči vest, in je konci svojega članka že v veliko Ilirijo, katero si je osnoval v duhu, uštel tudi južne Štajerce. Kako si je on njih pridruženje Iliriji brez

Bolgarski, kjer bi gospodinja ne imela statev in ne bi tkala skoro neprestano. V nekaterih krajih Bolgarskih tkó poléti in pozimi, vendar sevéda več pozimi, ko ni dela na polji. Žene predó in tkó vsakovrstno blagó ter ga tudi barvajo. Tkanje hercegovsko ni kaj prida; tkó le ondu, kjer se obnaša lan (gabala). Bolgarskim ženam pa je najzvestejši družnik kolovrat, kakor je možém čibuk. Na statvah izdelujejo dvoje platno: nekaj za belo perilo, trdno, malone nepokvarno tkanino, nekaj boljšega in tanjšega platna za jako razširjene in obljubljene rute (peskire), s katerimi se dičijo kaj rade. Prav takó se košatijo s srajcami. Imovitejši prebivalci jih nosijo od prozornih volnatih tkanin, obrobline s šarenimi vezinami; bogatini nosijo celó srajce od tenke svile ali polusvile, vezene kar najbogateje. Često jako dragocene ženske srajce so zvečine od prozorne, tenke, mehke, voljne tkanine, često pretkane z zlatimi nitimi, ali od najtanjše svile, ob robu obilo zlato vezene. Splošni bistveni svojstvi srajcam bosniškim sta prozornost in trajnost. Ruska kmetska srajca je samó od debelejšega platna, vendar tudi vezena vsakovrstno šareno.

(Dalje prih.)

razdeljenja dežel misli, je nam neumljivo. Vidi se mu, da se nikakor prav pomagati ne more, da še sam čuti, da zagovarja zgubljeno stvar in da v politiki slepe miši lovi.

Gospod dopisnik nadalje nam očita, da smo mi proti njegovi Iliriji se poslužili velikohrvatske ideje. Na to mu drugoga ne odgovarjamo, nego, da so hrvatski listi naše članke tolmačili za naperjene proti Zedinjenju s Hrvati, da je celo rusko „Novoje Vremja“ nas karalo zaradi take pisave. Dopisnik je pa sam tudi velik čudak. Nam je očital, da smo poprijeli se velikohrvatske ideje, sam pa malo stavkov pozneje veliko očitneje priporoča zedinjenje s Hrvati, nego smo je kdaj mi, in vidi baš v ilirizmu pravo podlago za tako zedinjenje, ker smo Slovenci, Srbi in Hrvatje vsi Iliri. Seveda, to se le njemu dozdeva, ker mu je naidušenje za ilirstvo zatemnilo vid. V resnici se pa ilirska ideja v Slovincih še nikdar oživela ni prav bila, v Hrvatih se je pa preživela tako, da bi se vsakdo dandanes zastoj prizadeval oživiti jo. Zaradi tega pa ilirizem tudi nič koristiti ne more. Koncem svojega dopisa pa dopisnik podaje nam nekak recept za jezikovno zedinjenje Hrvatov in Slovencev. Njegov nasvet ni izviran in spada v ono vrsto nasvetov o obnem slovanskem jeziku, ki smo jih več čitali pred nekaj desetletji, ko je slovanstvo še manj bilo razvito. Pred par leti je v Sofiji bil jel izhajati slovar nekega tacega umetnega jezika, ki je pa ostal nedovršen. Toliko se je nam zdelo potrebno odgovoriti gospodu dopisniku, ki se, po njegovi pisavi soditi, jako veliko domišlja o svoji bistroumnosti.

Deželni zbori

se bodo nekda zaključili že v sredi tega meseca. Morebiti zaradi tega, ker v nekaterih deželnih zboraх vse ne gre po vladni želji. V gališkem deželnem zboru so rusinski poslanci že parkrat razsvetljevali pristransko postopanje nekaterih političnih uradnikov, na Češkem sprava počasi napreduje, v dalmatinskem deželnem zboru se je pa sprožila ideja o zedinjenju Dalmacije s Hrvatsko. Posebno postopanje Dalmatincev vladi malo ugaja. Govori se, da je namestniku že dalo nalog, da razpusti deželni zbor, če se bode v njem dosta pretresavalo hrvatsko državnopravno vprašanje.

V ogerskem državnem zboru

začela se je danes budgetna debata. Pričakuje se, da ministerski predsednik v budgetni debati pojasni svoje stališče glede administrativne reforme. Tudi zmerna opozicija bode imela priliko, da se izjavi, ali misli podpirati vlado pri reformi uprave, ali ne.

Vnanje države.

Izseljevanje ruskih kmetov

v Brazilijo se nadaljuje, če tudi oblastva na vso moč ljudij odvrtačo od izseljevanja. Nedavno ustavili so več izseljencev na meji. Nekateri izseljenci vrnili so se domov, nekaj jih je pa drugje ušlo čez mejo. Kakor „Varšavskij Dnevnik“ piše, se povsod po deželi govori le o Braziliji in Afriki, moč pa ni poizvedeti, kdo je kmetom utrotil to misel, da je v teh daljnih krajih tako dobro. Kmetje sami kaj natančnejega nečeto izpovedati.

Delyanis.

Če tudi novogrška vlada še ni sestavljena, vendar nam je že znan program njen. Delyanis ga je narisal v znanem pogovoru z dopisnikom „Journal des Debats“. Le to moramo pristavljati, da oficijozni telegrafski bureau nam ni priobčil jednega važnega odstavka tega govora. Delyanis se je izjavil, da želi, da se v Bolgariji obnovi ruski upliv. Sedanja večina grške zbornice hoče nekda razveljaviti več volitev, ker so se pri njih godile razne nepostavnosti. Pri novih volitvah bodo Delyanisi pristali dobili še nekaj sedežev.

Proti krečanski deputaciji izrazil se je Delyanis, da se krečansko vprašanje ne da rešiti brez soglasja Evrope. Treba gledati, da se dobe mirna sredstva za rešitev tega vprašanja. On želi, da bi se sklicala nova evropska konferenca, na kateri bi se on potegoval za zedinjenje Krete z Grško. Krečanom ta odgovor pač ni posebno ugajal, ker so gotovo od Delyanisa več odločnosti pričakovali. Grškemu ministru na ljubo, ne bodo sklicevali konferenc. Če bodo Krečani čakali na Evropo, bodo še dolgo pod turško oblastjo.

Tripolis.

Turčija je sklenila, da pomnoži čete v Tripolisu in utrdi več odločnih krajev. Vojaški poveljniki so dobili nalog, da pomnože vojaške zaloge. V Carigradu se po tem takem zaresno bojé, da bodo Italijani skušali pridobiti to pokrajino, in se pripravljajo, da jo bodo branili.

Dopisi.

Iz Vremske doline 31. oktobra [Izv. dop.]

Letošnja zima je tudi nas dolgo mučila. Stari ljudje ne pomnijo jednake brezdeževne dobe. Še bolj huda godila pa se je našim sosedom na Krasu. Nad sto voz kraških vozilo je vsak dan v našo „Reko“ po vodo. — Ta bila je pa tudi taka majhna, da so vsi mlini v naši dolini nad dva meseca počivali. Pač tesno je moralo biti pri srci tudi Tržačanom,

ko so si hodili ogledavat skoraj popolnoma suho strugo „Reke“, katero mislijo v Trst napeljati. Niso pa še obupali nad to vodo, kajti tuje se, da bode v kratkem naša politična gosposka Reko barvala, ker hočejo s tem ovreči ulogo južne železnice, ker se neki ta protivi proti napeljavi Reke v Trst, češ, da ona „Reko“ v Nabrežini rabi.

Vsled dolgo trajajoče suše bila je letina pri nas dokaj slaba; posebno jesenski pridelki so popolnoma uničeni. Vina pridelali smo silno malo, a kar ga je, je pa izvrstna kapljica, zato mu je pa cena izredno visoka. Z zadnjim dežjem padlo je tudi nekoliko snega, pa se je proti stopil.

No, kakor se je materialno stanje naše od lanskega leta za malo zboljšalo, toliko bolj ugodne za nas pa so letos razmere v socialnem obziru. Nič več ni slišati o tistih žalostnih posledicah po prestopkih zoper varnost časti; nič več ne hodi sodnijski sluga zaradi nepremišljenih tožb zaradi žaljenja poštenja dekletom ali boljše rečeno našim gospodičinam uhanov v ušesih rubit in cenit. Prav vzgledna bila bi naša krasna dolina v tem oziru, ko bi le gospod doktor Benjamin Prezempijo vsega ne terorizirati hotel. Zadnji čas zmislil si je prodajati oglje! Nema sicer še za to podjetje potrebne koncesije, vendar ponuja oglje že povsod, bodisi na javni cesti ali skozi okno svojega stanovanja mimogredočim, kakor Čiči v Trstu: Carbuna, carbuna!

Gospodu Benjaminu Prezempiju svetujemo torej, da v prihodnje jednake oferte opustiti blagovoli, dokler nema v to potrebnega dovoljenja, sicer utegnil bi se še kdaj speči. Gorenjec.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe Kranjske.

(Dalje.)

Deželni glavar dr. Poklukar pravi, da že od nekda rad obiskuje občne zbor kmetijske družbe kranjske in da se je povsod potezal z vsem srcem za korist kmetijstva kranjske dežele, ker je preverjen, da treba podpirati v prvi vrsti oni stan, ki je najvažnejši faktor v državi. Zato tudi vsekdar rad podpira za varstvo teh interesov odlično zbrani organ c. kr. kmetijsko družbo kranjsko in jej želi, da bi tako izvrstno uspevala, kakor doslej. (Dobro.)

Tajnik g. Gustav Pirc naznanja zastopnike vnanjih kmetijskih družb pri današnjem zboru. Izvoljeni so od kmetijskih družb: Gorica, Trst in Dunaj: predsednik cesarski svetnik Murzik, Gradec, Levov: tajnik Gustav Pirc; Zagreb: Fran Povše in Opava: Josip Frid. Seunig.

Tajnik g. Gustav Pirc poroča o delovanju glavnega odbora v l. 1889. Poročevalec prosi, naj bi mu zbor dovolil, da bi podrobneje ne poročal, ampak le v glavnih potezah, ker imajo udje itak že dlje časa glavnega odbora poročilo v rokah. Članov šteje družba 14 častnih, 8 dopisujočih, 1182 pa pri podružnicah. Zal, da so nekatere podružnice popolnem mrtve, da nič ne delajo, nemajo predsednika in mnogi udje ne pripadajo nobeni podružnici, tako, da bode treba od strani glavnega odbora posebnega nasveta, da se ustanovi cela vrsta novih podružnic. Razdelitev brezplačnih drevesc iz družbene drevesnice ni se vršila popolnoma pravilno in o tem se bodo stavili obnemu zboru presnovalni nasveti. Mnogo se je zgodilo po naporu glavnega odbora s pomočjo c. kr. deželne vlade in deželnega odbora in s sodelovanjem županstev. Postava za uničevanje škodljivih mrčesov se je tako strogo in natančno izvrševala, kakor doslej še nikdar ne. Temu strogemu postopanju se je zahvaliti, da je bilo v deželi tako obilo sadja, kakor že leta ne. Vidi se iz tega, da se tudi kmetovalec, ako mu izprva prav nič ne ugaja postavna določba, namenjena njemu le v korist, iste lepo poprime, samo da se mu izvrševanje strogo naroči. Poslovanje v pisarni c. kr. kmetijske družbe je bilo to in preteklo leto jako mnogobrojno. Nad 6000 pisem od kmetovalcev je došlo z raznimi vprašanji o kmetijskih zadevah. Takega števila še ni bilo, odkar kmetijska družba obstoji. To je veselo znamenje, kako raste in uspeva zanimanje kranjskih kmetovalcev za kmetijske zadeve. Glavni odbor služil je radovoljno kranjskim kmetovalcem, skrbel jim je na podlagi skušenj za dobra semena. Kar se tiče rastlin, je odbor dobro ukrenil z deteljskim semenom, tudi razno žito, katero je za seme razposlal, obneslo se je izvrstno in odboru prihajajo od vseh strani

dežele in od kmetovalcev prošnje, naj bi nadalje skrbel za žitna semena in to za še boljše vrste. Žal, da ni mogel glavni odbor, pravo za pravo družbina pisarna tem prošnjam doslej ugoditi. Premnogo je bilo poslano z razdelitvijo krompirja o priliki velike bede na Kranjskem, v sodelovanju z kranjskim deželnim odborom, nič manj pa velikega dela z razpošiljevanjem modre galice za uničevanje peronosper. Modre galice razposlala je družbena pisarna štiri vagone v majhnih zavojih po kilogramih. Glavni odbor skrbel bode za prihodnje leto tudi za jaro žito. Letošnje leto je žal zopet dokazalo, da se v jednomer širi peronospera in trtna uš, katera uničuje neprenehoma vinski pridelek in ga žalibog utegne za več let uničiti popolnoma. Sredstva proti tej nadlogi se sicer uspešno priporočajo, a vendar pojde počasi, predno se škoda popravi in prepreči zlo, katero treba preti našemu kmetovalcu v vinogradnih krajih. Tu je še od drugod podpore in boljše ni, nego, da se vinogradnik briga za sadjarstvo, da si poišče nov vir, in ta je v umnem sadjarstvu. Glavni odbor stori v tej zadevi veliko. Nad 10.000 drevesc razdeli že zdaj vsako leto. To je nekaj za povzdigo sadjarstva, a vse še dosti premalo. Družba sama ne more storiti vsega, ako je ne podpirajo podružnice. Nekatere store v tej zadevi jako mnogo, kakor Spodnje-Logaška, Boštanjka in Radeška. Kar se tiče ovčereje, opomniti je, da se je uvedla druga pasma ovac v deželo. Dosedanje friziško plemo ima pač mnogo mleka, lepo volno, a večinoma temu plemenu ne ustreza naše obnebe in kmalu pogine. Skrbel je glavni odbor, da je pridobil ukviško plemo, takozvane bergomaške ovne in kaže se, da bode razširjenje te pasme imelo najboljše nasledke. Glavni odbor začel se je tudi resno baviti z rejo prašičev. V ta namen naročil je prašiče bele angleške pasme, in iste oddal prašičorejcem za polovico cene, dobil pa iz vseh krajev, kamor jih je poslal, zahvalo, tako, da misli glavni odbor, ako dobi podporo od sl. deželnega odbora, da se bode že sedaj cveteči izvoz prašičev iz Kranjske vsled tega plemena še bolj razširil. (Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Današnja VII. seja deželnega zbora kranjskega) bila je posebno zanimiva zaradi dolge debate, katera se je razvnela pri 13. točki: Razgovor gledé odgovora na interpelacijo g. poslanca L. Svetca in tovarišev o tem, da je bil c. kr. okrajni šolski nadzornik Ivan Komljanec v Kočevji odstranjen od nadzorništva. Samo debata o tej točki trajala je nad tri in pol ure, in se je seja končala še le ob 1/4. uri popoldne. Debate so se udeležili: Dr. Tavčar, (katerega izvrstni obširni govor je bil živahno odobran od zbornice in mnogobrojnega občinstva), Braune, Svetec (ki je govoril prav izborno in stvarno), dež. preds. baron Winkler, dr. Schaffer, baron Schwegel, Pakiž, Klun, vsak večinoma po večkrat poprijemši za besedo. Občinstvo, ki je bilo prav mnogoštevilno je z zanimanjem sledilo razpravi, ter večkrat prav živahno posegalo vmes in izražalo svojo zadovoljnost z govori narodnih poslancev. Zarad poznega konca seje in pomanjkanja prostora pričnemo z obširnim poročilom o tej seji v jutrajšnji številki. Druge točke dnevnega reda rešile so se brez daljnih razprav.

— (Na Kranjskem pokopališču) izvršili so dne 1. novembra t. l. popoldan sedmo- in osmošolci Ljubljanski lep čin domorodne svoje ljubezni in hvaležnosti do prezasluznih naših pesnikov Frana Prešerna in Šimona Jenka. Osmošolci položili so prekrasen suh venec na gomilo Prešernovo, sedmošolci pa lavorov venec s teškimi trobojnimi trakovi na gomilo Jenkovo, potem so pa združeni v močnem pevskem zboru zapeli v milodonečih akordih po jedno žalostinko na vsacem grobu. Tudi Kranjska čitalnica je položila vence in na vernih duš predvečer prižgala mnogoštevilne lučice na obeh gomilah, pevci iz Kranja pa so dne 2. novembra z lepim nagrobnim petjem skazali čast in udanost nepozabnim pesnikom.

— (Županstvo v Mozirji) je lani meseca oktobra pri dež. šol. svetu v Gradci, oziroma pri naučnem ministerstvu ušlo pritožbo proti nemščini kot obligatnemu predmetu na šolah v Mozirji in pri sv. Mihaelu ter zahtevalo, da se pri vseh predmetih rabi izključno le slovenski učni jezik. Slavni dež. šolski svet je z odlokom od dne 12. junija t. l. št. 3468 županstvu vrnil dotično pritožbo,

ter ob enem naznanil, da zanaprej nemščina kot obligaten predmet na imenovanih šolah odpade ter se imajo počenši z zimskim polletjem v nemščini poučevati le tisti otroci, kojih starši so pri početku leta to željo šol. vodstvu izrecno ustno ali pismeno izjavili. Pri vseh drugih predmetih pa ostane slovenščina zanaprej izključni učni jezik. To je zopet nov dokaz, da naša šol. oblastva če tudi morebiti nerada, jednake pritožbe rešujejo v zmislu državnih zakonov, po katerih se nihče ne sme siliti, da bi se moral drugega jezika učiti. Zato pa naj tudi druge občine z enakimi pritožbami predolgo ne odlagajo, kajti le tem potom moremo doseči svoje pravice v šoli, ter tudi šolstvo povzdigniti do tiste stopinje, katero zahteva naša doba in na kateri je tudi v drugih napredujočih narodih. Terjajmo torej odločno, kar nam gre po božji in človeški postavi!

— (Odlikovanje.) Včeraj dopoldne izročil je svečano ob navzočnosti vsega tukajšnjega brambovskega batalijona št. 25 g. major in poveljnik Scheriau brambovskemu okrajnemu naredniku gosp. Ignaciju Sili, službujočemu pri okrajnem glavarstvu v Radovljici srebrni zaslužni križec s krono, kateri mu je bil podeljen za več nego štiri-desetletno zvesto službovanje pri vojaci.

— (Duhovniške premembe v Ljubljanski škofiji.) G. Ivan Demšar, doslej vikarij, imenovan je župnikom v Št. Vidu pri Vipavi. G. Franc Špendal, doslej upravitelj, imenovan je župnikom v Tržiči. G. Matej Klun, ekspozit v Begunjah pri Cerknici, imenovan je upraviteljem v Gorenjem Tuhinju. G. Fran Kušar, kaplan v Moravčah pa ekspozitom v Begunjah.

— (La questione Mandić.) Pod tem naslovom priobčil je „L'Indipendente“ članek, koji kar mrgoli nesramnih insult in pa — protislovij. Tenor članka pa je: Radi bi, ali si ne upamo. Članek je izvestno pisal kak radikalni poslanec, da bi opravičil italijansko radikalno stranko — ki je bila še pred kratkim kaj korajžna — zakaj da ni mogla ugoditi zahtevi „javnega menenja“ (uničiti volitev Mandičevo). Uzrok je — to priznamo radi — kaj tehten: bali so se novih volitev. „Indipendente“ pravi, da neso hoteli spraviti „uboge dežele“ in italijanske stranke v nevarno krizo. Kar se tiče uboge dežele, le lepo molčite, glede italijanske stranke imate pa povsem prav: njej proti pogibelj. Te pogibelji se tudi ne bodo rešili, zalotila jih bode prav gotovo, prej ali slej. Istra je naša. „Indipendente“ se čudi, da vlada osobi poslanca Mandića priznava toliko važnosti. Ne, brate, se motiš: ne gre za osobo Mandičevo, ampak za princip parlamentarizma in konstitucionalizma in ta princip čuvati, je sveta dolžnost vlade. — „Edinost“

— (Poročil) se je včeraj tukajšnji lekarnar g. Ubald pl. Trnkoczy z gospodično Jerico Badovinac iz Zagreba.

— (Grof Alfred Coronini) ki je dne 8. avgusta imel zaradi vodovoda v Gorico znano rabuko z žandarmi, bil je dne 31. oktobra pri okrajnem sodišču zaradi prestopka §. 312, 492, 398 in 314 kaz. zak. obsojen na štirinajst dni v zapor.

— (Pruske vojske ubežnik a) prijeli so dne 1. novembra žandarmi v gostilnici pri Kuharji pri Devici Mariji v Polji. Ubežnik je deseterik Robert Bimler, od kr. pruskega grenadirskega polka prestolonaslednik Friderik Viljem. Ubežal je zaradi neznatnega pregreška iz Vratislava, kamor so ga včeraj zopet odpeljali.

— (Ruski mornarji rešitelji.) V nedeljo popoldne odplula sta v lahnem čolnici brata Andrej in Fran Milano z nabrežja pri Št. Andreji v Trstu, da si ogledata ruske ladije. Blizu oklopnice prevrnil se jima je čoln in oba pala sta v morje. Ruski mornarji rešili so oba in ja prepeljali na nabrežje pri Št. Andreji.

— (Slovenski klub na Dunaji) ima svoj prihodnji večer v soboto 8. t. m. v „hotel royal“ I. Singerstrasse 3. mezzanin ob osmih zvečer. Čital bode g. J. Höningmann o poduku in vzgoji slepcev. Vabijo se najuljudneje vsi Slovenci k obilni udeležbi na tem večeru.

— („Slovausko pevsko društvo na Dunaji“) ima svojo prvo koncertno zabavo v tej sezoni v sredo 5. novem v dvoranah hotela „zum goldenen Kreuz“ VI. Mariahilferstr. 99. Vspored je velezanimiv. Razun čeških, poljskih, ruskih in slovaških pesnij sta tudi dve slovenski v njem. Začetek ob 1/4 8. uri zvečer.

— (Pri Mali Nedelji) se je razburjenost zaradi dogodka v Rožnem dolu že podelila, odkar so Alojzijo Vrabel od tamkej odstranili. Oddelek 27. pešpolka, odposlan v ljutomerski okraj, vrnil se je že v Gradec nazaj. Vest, ki se je čitala v raznih listih, da je oddelek dragoncev odšel iz Maribora k Mali Nedelji, bila je neosnovana.

— (Svatje zmrznili.) V Goriškem listu čitamo naslednjo žalostno dogodbo: Kmetski fant iz Prvačine imel bi se bil preteklo sredo poročiti s svojo nevesto v njenem rojstvenem kraju v Lokvah. Odšel je s svojim drugom in s sorodniki, da bi drugi dan tjakaj dospel. Odpotovali so na dve strani. Ženin, ki je vozil baliž seboj, odpeljal se je s sorodnikom po boljšem potu čez Gorico in Solkan, drugi štirje svatje pa so krenili čez Šenpas in po bližnjem potu preko Krnice proti Lokvam. To bilo je v noči od srede na četrtek, ko je bilo grozno snežno vreme. Ženin in njegov sorodnik našla sta v snegu smrt, od ostalih svatov, ki so bili krenili čez Trnovo, našli so jednega mrtvega, drugi bil je že ves otrpjen in le hitra pomoč ga je rešila. Ostala dva moža prišla sta po groznih težavah v Lokve, da sta nevesti in sorodnikom prinesla tožno vest o nezgodi.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 3. novembra. Pri žrebanju državnih srečk iz 1860. l. zadela ser. 12.077 št. 11 glavni dobitok. Ser. 6739 št. 15 zadela 50.000, ser. 4299 št. 10 25.000 gld., ser. 2975 št. 3 in ser. 11.700 št. 16 po 10.000 gld. Po 5000 gld. zadele ser. 2975 št. 13, s. 2063 št. 17, s. 2556 št. 13, s. 3674 št. 10, s. 4827 št. 20, s. 5913 št. 12, s. 7207 št. 12, s. 8468 št. 1, s. 9325 št. 14, s. 10.302 št. 4, s. 10.693 št. 1, s. 12.529 št. 6, s. 14.889 št. 12, s. 19.272 št. 11, ser. 19.746 št. 11.

Peterburg 3. novembra. „Grazdanin“ javlja, da se bode v Peterburgu ustanovila azijska banka z glavnico 25 milijonov rubljev.

Dunaj 4. novembra. (Avtentično.) Carjeviču, ki pride na Dunaj dne 6. t. m. ob 2. uri popoldne pridodeljena sta za častno službo: podmaršal grof Palfy in polkovnik Brkomers od 5. ulanskega polka, čegar imajatelj je carjevič. Vsprejem na državni meji, kamor pride mej 2. in 3. uro po noči, izostane na željo carjevičev. Na severnem kolodvoru, kjer bode častna kompanija, vsprejmejo gosta cesar in vsi prisotni nadvojvode. Zvečer ob 6. uri dvorni obed v Schönbrunn. Odhod ob 10¹/₄ zvečer po južni železnici.

Dunaj 4. novembra. Več časopisov simpatično pozdravlja predstoječi pohod carjeviča kot ugodno znamenje prijateljskih razmer obeh dvorov in povsod vladajoče miroljubivosti.

Razne vesti.

* (Zanimiva igra na šahu) vršila se je te dni mej Rusom Čigorinom in Američanom Steinitzom. Prvi igra v Peterburgu, drugi v Novem Jorku. Prvo potezo storil je Steinitz v Novem Jorku, ki se je brzojavila v Peterburg Čigorinu. Jednako nadaljevala se bode vsa igra.

* (Dijamantna poroka) praznovala sta te dni Tomaž in Rozalija Kwasniczha v Strizoviči. Poročena sta bila 1830. leta. Jeden njunih sinov je župnik, drugi pa zdravnik. Unukov in praunikov imata 49.

* (Visoka starost.) V Tješovici pri Falkenu-le živi neki Josip Zentner, ki se že dovršil 106. leto. Včasih moža obišče devetdesetletni nečak Ludovik Zentner, ki vselej pride iz Karlovih Varov v Tješovico peš.

* (Zdravnika so zaprli.) V Dušniku na Češkem zaprli so zdravnika dr. Zeinerja, ki je poskusil goljufati zavarovalnico za življenje. Pomagal je, da se je že več let bolen kmet zavaroval za 10.000 gold. Predstavil je zavarovalnemu zavodu za dotičnika nekega drugega kmeta in ga preiskal. Bolnika, ki se je zavaroval, pa ni preiskal.

* (Panika v Zverinjaku.) V nekem zverinjaku v Praškem predmestju na Šmihovu nastal je jedno preteklih nedelj grozen prizor. Bilo je polno šolskih otrok ravno navzočih, ko je počil glas, da je ušla iz kletke jedna divjih zverij. Vse je vrelo k jedinemu izhodu, kjer se je množica kmalu zagostila. Prihiteli stariši skušali so zastoj priti do svojih otrok. Še le klici, da ni nikake nevarnosti, pomirili so počasi prestrašeno množico, da se ni pripetila večja nesreča, nego nekatera lahka poškodovanja.

* (Umrli je) v Jakobeny-i dne 24. m. m. rudniški nadsvetnik Bruno Walter. Pokojnik je bil

dlje časa v Bosni in je ondu uredil rudarstvo in fužinarstvo.

* (Dekle — požigalka.) Dne 27. minolega meseca je v Jaroslavu pogorelo 30 hiš v predmestju. Zažgala je devotka hišo starišev njenega ljubčka, ki se jej je izneveril. Požigalko in sestro njeno so že zaprli.

* (Grozna eksplozija) dogodila se je v Severni Ameriki, kakor se poroča telegrafčno iz Novega Jorka. Razletel se je fiskalni smodniški magazin v Cantonu. Tisoč oseb je baje mrtvih (?), nad dve sto hiš vsled eksplozije uničenih.

* (Velik požar v Ameriki.) Dne 25. oktobra je v Mobilu v Ameriki zgorel velik magazin za pavolo, več hiš in oljarn in nekaj čolnov na reki, ki teče skozi mesto. Zgorelo je 8000 bal pavole. Škode je nad milijon dolarjev.

Poslano.

Odprto pismo gosp. Avgustinu Šinkovcu, kaplanu

v Žužemberku.

Dne 28. t. m. bili ste poklicani k umirajočemu tukajšnjemu tržanu, sploh spoštovanemu Franu Pehani-ju. Odbijajoč izrazili ste se k zbrani rodbini umirajočega, in sicer tako, da Vas je isti še slišati mogel, nastopno: „V vaši hiši ima prostore tudi bralno društvo. Znano vam je, da iz njega izhaja vsa nevera po Žužemberku, tudi naša duhovščina bila je že zastaravana v listih, ki so v tem društvu. To društvo morate dati iz hiše, in ko bi bil mogel danes umirajočega očeta spovedati, moral bi mi obljubiti, da bode to storil. Ker tega več ne more, morate mi vi obljubiti, da bode to društvo dali iz hiše in da pridejo liberalni časniki iz nje, ker sicer moral bi oče za to trpeti in bil bi morda pogubljen.“

Nesmo se ozirali dosedaj na razne Vaše izzive na prižnici in drugodi, z ozirom na navedeni slučaj pa Vas vprašamo, kakó se ujemajo Vaše besede o našem društvu s sveto resnico, kakó se zlagá o Vaše vedenje z odgovornim Vašim poklicem, s krščansko ljubeznijo in splošno omiko, katere zastopnik bi morali kot duhovnik biti tudi v prvi vrsti? Ker mislimo, da se to Vaše početje ne zлага z rešenim Vašim poklicem, damo je v javnost, naj svet sôdi, na kak način skuša se delovati v krščanskem zmislu in sedanjem pomirljivem času.

Žužemberk, dne 31. oktobra 1890.

Odbor
bralnega društva v Žužemberku.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpé na pomanjkanji slasti, napenjanji, tiščanji v želodci in nerednem iztrebljenji, zadobé zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 5 (55—14)

LJUBLJANSKI ZVON
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Čitalnica Ljubljanska.

Vabilo.

V zmislu §. 18. društvenih pravil sklicuje podpisani odbor na zahtevanje dvajsetorice društvenikov

izredni občni zbor

v soboto dne 8. novembra t. l. ob 7. uri zvečer v čitalniško dvorano.

Čitalniški odbor.

Posebna vabila se društvenikom ne bodo razposlala.

K št. 8790 iz leta 1890.

Aviso.

Dne 15. novembra t. l. bode pri c. in kr. državnem vojnem ministerstvu ponudbena obravnava zastran zalaganja onih

oblačilnih in opravnih potrebščin

za c. in kr. vojsko, katere se preskrbujejo po občni konkurenci.

Gledé natančnejih modalitet za to obravnavo in občnih zalagalnih pogojev se opozarja na razglas, v št. 242 z dne 21. oktobra t. l.

V Gradcu, v oktobru 1890.

Od c. in kr. intendance 3. voja.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar.

Loterijske srečke 31. oktobra.

V Linci: 69, 34, 28, 61, 62.
V Trstu: 28, 77, 55, 2, 56.

Tuji:

3. novembra.

Pri **Maliči**: Frankl, Heller, Hausner, Birnbaum, Spielman, Lautner z Dunaja. — Pfeifer s Krškega. — Nardeli, Fröhlich iz Trsta. — Ganter iz Berolina.

Pri **Stonu**: Ondříček, Skřivan, Busebaum, Spiegler z Dunaja. — Degmerykh iz Milana. — Rohman, Rogina iz Novegamenta. — Dr. Bisiak z družino iz Brežic. — Gesner iz Draždan.

Pri **južnem kolodvoru**: Schmitz iz Grada. — Lokar iz Ajdovščine. — Sebastian iz Litije.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
2. nov.	7. zjutraj	734.7 mm.	-1.0° C	brevz.	megla	
	2. popol.	734.1 mm.	2.0° C	brevz.	megla	0.00 mm.
	9. zvečer	732.1 mm.	1.2° C	brevz.	megla	
3. nov.	7. zjutraj	729.5 mm.	1.6° C	brevz.	obl.	22.5 mm.
	2. popol.	728.9 mm.	4.0° C	sl. szh.	obl.	
	9. zvečer	730.3 mm.	3.2° C	sl. szh.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 2.2° in 2.9°, za 4.8° in 3.9° pod normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 31. oktobra 1890.

	Bankovcev v prometu	471,376.000 gld.	(+ 18,889.000 gld.)
Zaklad v gotovini	245,002.000	"	(- 340.000 ")
Portfelj	200,976.000	"	(+ 15,619.000 ")
Lombard	34,553.000	"	(+ 5,820.000 ")
Davku podvrženih bankovcev v prometu	23,257.000 gld.		

Dunajska borza

dne 4. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	88.75	88.85
Srebrna renta	88.80	88.95
Zlata renta	107.05	107.05
5% marcna renta	100.95	101.15
Akije narodne banke	982	980
Kreditne akije	305.25	305
London	115.05	115.05
Srebro	9.13	9.12 1/2
C. kr. cekini	5.46	5.47
Nemške marke	56.55	56.55

Štev. 20.248.

Ustanove.

Za 1890. leto ima magistrat Ljubljanski podeliti sledeče ustanove:

1. Jan. Bernardini-jevo v znesku 80 gld. 35 kr.
2. Jurij Thalmeiner-jevo v znesku 86 gld. 26 kr.
3. Jos. Jak. Schilling-ovo v znesku 86 gld. 10 kr.
4. Jan. Jost. Weber-jevo v znesku 90 gld. 92 kr.
do katerih imajo pravico hčere Ljubljanskih meščanov, ki so revne, poštenega obnašanja in so se letos omožile;
5. Jan. Nik. Kraškovič-ovo v znesku 79 gld. 80 kr., do katere ima pravico ubogi ali pa zadolženi kmet Št. Peterske fare;
6. Jak. Ant. Fanco-jevo v znesku 67 gld. 20 kr., do katere ima pravico uboga, poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu;
7. Jos. Feliks Sin-ovo v znesku 48 gld. 30 kr., do katere imata pravico dve najbolj revni deklici iz Ljubljane;
8. II. Ant. Raab-ovo v znesku 205 gld., Do jedne polovice te ustanove ima pravico ubožna in poštena udova Ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ima pravico ubožna, dobro odgojena in že zaročena hči Ljubljanskega meščana po poroki;
9. Jan. Nep. Kovač-ovo v znesku 151 gld. 20 kr., katera se ima razdeliti mej štiri, v Ljubljani bivajoče revne očete ali udove matere, ki imajo po več otrok in ubožstva neso sami krivi;
10. Helene Valentini-jevo v znesku 84 gld., katero je razdeliti mej otroke v frančiškanski fari rojene, ki nimajo starišev in še neso 15 let stari;
11. ustanova za posle od neimenovanega dobrotnika v znesku 50 gld. 40 kr., katero je razdeliti mej štiri uboge posle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove uložé naj se s potrebnimi prilogi vred pri tukajšnjem uradu **30. novembra 1890.**

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 30. oktobra 1890.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-vajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na pod-platih, petah in drugim trdim praskom kože.

Veliko priznanih pisem je na na ogled v glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna
(471) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Ta obliž dobiva se le v največji velikosti po 60 Kr.

Zahtevaj izrečno Luser-jev obliž za turiste.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Radolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbutelu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wardo; v Radovljici A. Roblek; v Celju J. Kupferschmid.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.